

HEPATITIS A 2004

Uge 38, 2005

Der blev i 2004 anmeldt 240 tilfælde af akut hepatitis A; 186 mænd og 54 kvinder. Dette antal var det højeste siden 1986, hvilket kan tilskrives et udbrud blandt mænd, der har sex med mænd (MSM), EPI-NYT 52/04.

Forekomst

Der blev anmeldt flest tilfælde i hovedstadsområdet, [tabel 1](#).

Tabel 1. Antal anmeldte hepatitis A-tilfælde fordelt på amt samt incidens pr. 10⁵, 2004 og (2003)

Amt	Antal	Incidens	
		2004	(2003)
Kbh.'s Kom.	91	18,1	(5,4)
Frb. Kom.	14	15,3	(1,1)
Københavns	47	7,6	(2,1)
Frederiksborg	19	5,1	(0,3)
Roskilde	8	3,4	(0,4)
Vestsjællands	14	4,6	(0,3)
Storstrøms	6	2,3	(0,4)
Bornholms	1	2,3	(0,0)
Fyns	9	1,9	(0,8)
Sønderjyllands	2	0,8	(3,2)
Ribe	4	1,8	(0,4)
Vejle	4	1,1	(0,6)
Ringkøbing	9	3,3	(1,5)
Århus	9	1,4	(0,5)
Viborg	1	0,4	(0,4)
Nordjyllands	1	0,2	(0,4)
Andet	1	-	-
I alt	240	4,5	(1,3)

De fleste patienter var danskfødte (83%), af disse var 154 (77%) mænd $\geq$ 18 år. Fordeling på aldersgrupper fremgår af [tabel 2](#).

Tabel 2. Antal anmeldte hepatitis A-tilfælde fordelt på alder og herkomst samt incidens pr. 10⁵, 2004

Alder (år)	Dansk-fødte	Indvandrere	Total	Incidens
0-9	10	20	30	4,4
10-19	7	5	12	1,9
20-29	27	5	32	4,9
30-39	46	9	55	6,8
40-49	48	2	50	6,6
50-59	44	0	44	5,8
60+	17	0	17	1,5
I alt	199	41	240	4,5

Blandt de i alt 165 mænd $\geq$ 18 år var mindst 83 (51%) MSM. Det antages, at størsteparten af de resterende mænd $\geq$ 18 år også var en del af udbruddet blandt MSM. De resterende 75 tilfælde, som ikke var mænd $\geq$ 18 år, fordelte sig på 35 kvinder $\geq$ 18 år samt 19 piger og 21 drenge $<$ 18 år.

Smitemåde

Blandt de 75 tilfælde, som ikke var mænd $\geq$ 18 år, havde 38 fået hepatitis A i Danmark, og 37 var importerede tilfælde, [tabel 3](#).

Tabel 3. Antal anmeldte hepatitis A-tilfælde blandt kvinder og børn $<$ 18 år i Danmark fordelt på herkomst og smittested, 2004

	Smittested		
	DK	Udland	I alt
Danskere	31	14	45
Indvandrere	7	23	30
I alt	38	37	75

Af de 38 personer smittet i Danmark var otte smittet af et husstandsmedlem (fordelt på fem udbrud), seks af et barn i en institution, fire af en narroman, to af et familiemedlem uden for husstanden, to ved anden personkontakt, én ved indtagelse af friske dadler (dog ikke verificeret ved efterfølgende analyse af dadlerne) og én ved rengøring af et toilet. For 14 tilfælde var smitekilden ukendt. Af de seks personer, der var smittet af et barn i en institution, var de fem børn fra tre forskellige børnehaver med hhv. tre, et og et tilfælde. Herudover blev én dagplejemor smittet. Af 37 personer smittet i udlandet var seks kvinder og tre børn $<$ 18 år en del af et større udbrud blandt europæere på ferie i Ægypten. En epidemiologisk undersøgelse udpegede ét eller flere partier frossen frugtjuice som smitekilden, EPI-NYT 37/04. Sytten personer var smittet i Pakistan, heraf 15 børn; fire børn i Libanon og én person i syv øvrige lande. I alt 30 ud af de 37 (81%) blev syge i juli, august og september måned.

Kommentar

Udbruddet i 2004 var det største registrerede udbrud af hepatitis A blandt MSM i Danmark siden overvågningen startede i 1980, og derfor blev det samlede antal tilfælde i 2004 det højeste i de sidste 18 år. Blandt kvinder og børn var der enkelte sekundært tilfælde til MSM, og fratrækkes disse, var antallet af øvrige tilfælde på niveau med tidligere år. Som i de foregående år blev der registreret udbrud som følge af sekundærsmitte fra syge børn hjemvendt fra endemiske områder. Børn født i Danmark af indvandrere fra endemiske områder anbefales at blive vaccineret, inden de tager på besøg

i hjemlandet, EPI-NYT 38/04.

Ligeledes understreger udbruddet blandt europæiske gæster på et hotel i Ægypten vigtigheden af immunprofylakse ved udlandsrejse til endemiske lande, EPI-NYT 23a+23b/05. Ved tilfælde af hepatitis A i Danmark anbefales immunprofylakse til medlemmerne af patientens husholdning.

(M. Howitz, K. Mølbak, Epidemiologisk afdeling)

UDBRUD AF MULTIRESISTENT SALMONELLA

En række personer er blevet smittet med multiresistent Salmonella Typhimurium DT104 efter at have spist carpaccio (marineret oksefilet skåret i tynde skiver) fra en forretningsbuffet på en italiensk restaurant i Århus Amt. Udbruddet har formentlig strakt sig over en 6-ugers periode frem til slutningen af august måned. Foreløbig har 22 personer, registreret i laboratorieovervågningssystemet, uafhængigt af hinanden oplyst at have spist på restauranten få dage før symptomdebut. Det reelle antal smittede formodes at være mange gange højere. Kilden til udbruddet var oksekød importeret fra Italien. Der er ikke blevet udtaget prøver fra det kød, der blev anvendt på restauranten, men udbrudsstammen, der er meget sjælden i Danmark, blev umiddelbart inden udbruddet fundet ved importkontrol af et andet parti oksekød fra samme italienske firma. Udbrudsstammen havde en resistensprofil, som ofte ses hos DT104 stammer (resistens over for ampicillin, chloramfenikol, streptomycin, sulfonamid, tetracyclin og spectinomycin). Udbruddet blev opdaget ved den DNA-typning, der laves på alle S. Typhimurium patientisolater. Udbrudsstammen skilte sig ud både ved PFGE og MLVA typning, og var ved denne identisk med isolatet fra det italienske oksekød. Carpaccio er et råt kødprodukt, og er derfor en risikofødevarer. Udbruddet er et eksempel på, at et stigende antal salmonellainfektioner, især med resistente salmonellatyper, forårsages af importerede produkter. (S. Ethelberg, ABMP)

NOROVIRUS UDBRUD

Se bagsiden.

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2005 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 37 2005	Kum. 2005 ¹⁾	Kum. 2004 ¹⁾
AIDS	2	41	33
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	2	7
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	6	1
Gonoré	8	369	248
Hepatitis A	1	46	164
heraf smittet i udlandet	1	14	44
Hepatitis B (akut)	2	27	30
Hepatitis B (kronisk)	0	98	98
Hepatitis C (akut)	0	1	2
Hepatitis C (kronisk)	3	234	234
HIV	6	213	215
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	6	118	153
Kolera	0	0	1
Legionella pneumoni	4	76	70
heraf smittet i udlandet	0	21	20
Lepra	0	0	0
Leptospirose	0	9	2
Levnedsmiddelbåren sygdom	15	367	445
heraf smittet i udlandet	7	88	68
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	1	3
Listeria monocytogenes	0	1	1
Streptococcus pneumoniae	0	83	78
Anden ætiologi	0	12	6
Ukendt ætiologi	0	11	12
Under registrering	2	16	-
Meningokoksygdom	0	70	72
heraf gruppe B	0	35	41
heraf gruppe C	0	18	10
heraf uspec.+ andre	0	17	21
Mæslinger	0	2	0
Neuroborreliose	4	53	79
Ornitose	0	15	5
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	4	79	54
heraf smittet i udlandet	2	63	43
Syfilis	5	95	105
Tetanus	0	2	0
Tuberkulose	7	316	308
Tyfus/paratyfus	1	29	16
heraf smittet i udlandet	0	25	14
VTEC/HUS	5	117	105
heraf smittet i udlandet	1	39	19

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2005 og i samme periode 2004

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 37 2005	Kum. 2005 ²⁾	Kum. 2004 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	11	383	652
Gonokokker	6	325	266
heraf kvinder	2	33	35
heraf mænd	4	292	231
Listeria monocytogenes	3	28	29
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	14	681	116
Serumprøver ⁴⁾ MPT	15	581	269
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	4	87	95
Gruppe B streptokokker	2	56	59
Gruppe C streptokokker	0	19	17
Gruppe G streptokokker	5	92	79
S. pneumoniae	17	820	897
Tabel 3	Uge 35 2005	Kum. 2005 ²⁾	Kum. 2004 ²⁾
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	61	2408	2501
S. Enteritidis	19	431	350
S. Typhimurium	14	372	316
Andre zoon. salmonella	28	395	333
Yersinia enterocolitica	2	155	148

²⁾ Kumulativt antal i 2005 og i samme periode 2004

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Endnu et udbrud af norovirus infektion (Roskildesyge)

Den 8. september 2005 blev der registreret endnu et udbrud af norovirus infektion (Roskildesyge). Mindst 30 ansatte i en virksomhed i Skanderborg blev syge efter at have spist hindbærskål fremstillet med hele, frosne hindbær fra Polen. De fem tidligere rapporterede udbrud skyldtes frosset hindbærsmuld fra Polen, som kunne føres tilbage til én bestemt importør, EPI-NYT uge 35, 2005.

I det seneste udbrud var der tale om både en anden polsk eksportør og en anden dansk importør. Selvom de inficerede bær øjeblikkeligt blev tilbagekaldt, kan nye udbrud ikke udelukkes. Behandlende læger opfordres således til at spørge patienter med Roskildesyge, om de har spist frosne hindbær.

Ved mistanke om levnedsmiddelbåren smitte skal Embedslægeinstitutionen informeres straks, og fæcesprøver mærket "hindbær" indsendes med henblik på undersøgelse for norovirus.

(G. Falkenhorst, K. Mølbak, Epidemiologisk afdeling)